

Kakvo je stanje palijativne skrbi u Ličko-senjskoj županiji?

Ličko-senjska županija najveća je županija u RH. Prema prvim rezultatima popisa iz 2021. godine ima 42.893 stanovnika, a 26% stanovnika starije je od 65 godina i veliki je broj samačkih domaćinstava.

Sam pogled na ove podatke ukazuje da je u takvim uvjetima vrlo složeno organizirati cjelovitu i sveobuhvatnu palijativnu skrb.

Upravo iz tog razloga Otočac je odabran kao lokacija na kojoj će se održati Stručni skup koji je okupio sudionike iz cijele Hrvatske koji su razmijenili iskustva na temu svih izazova s kojima se susreću u nastojanju da palijativnu skrb učine dostupnijom, ali i kvalitetnijom.

Taj je Stručni skup održan još prije tri mjeseca, u organizaciji udruge "Volonteri u palijativnoj skrbi La Verna" iz Zagreba, u sklopu projekta „Za inkluzivne zdravstvene politike“ koji se financira sredstvima donacije Fonda za aktivno građanstvo.

U međuvremenu su članice platforme okupljene u okviru tog projekta ostale u intenzivnom kontaktu te i dalje kroz aktivnu komunikaciju u okviru projekta analiziraju teme koje su bile u fokusu Stručnog skupa kao i osam Zaključaka koje su iznjedrile, ali poseban naglasak su stavile na četiri teme koje su odabrane za zagovaračke ciljeve koji će se provoditi u cijeloj Hrvatskoj i uvjerene su – doprinijeti boljem položaju palijativnih bolesnika, ali i zdravstvenog osoblja i volontera koji su njima posvećeni.

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo u 2021. godini, u Ličko-senjskoj županiji je umrlo 1030 osoba. Sukladno podacima Strateškog plana razvoja palijativne skrbi u RH za razdoblje 2014-2016. palijativna skrb je potrebna za 50-89% svih umirućih, što bi za ovu županiju značilo da palijativnu skrb treba od 515 do 916 bolesnika. Prema pak podacima Nacionalne strategije razvoja zdravstva u RH 2012-2020. oko 30% ljudi umire u svom domu pa se iz toga može zaključiti da u Ličko-senjskoj županiji između 154 i 275 umirućih treba palijativnu podršku baš na svojoj adresi.

U ovoj županiji ne postoji Specijalizirana ustanova za palijativnu skrb (hospicij) što znači da ljudi svoje posljednje dane mogu provesti na palijativnim krevetima u bolnicama (2 kreveta u OB Gospić, 2 u Stacionaru DZ Otočac i 2 u Stacionaru DZ Senja), kod svoje kuće ili u Domu za starije.

Ukoliko žele biti kod kuće, na raspolaganju bi trebali imati mobilni palijativni tim Doma zdravlja koji se sastoji minimalno od liječnika i medicinske sestre koji idu u kućne posjete i koordinatora palijativne skrbi. U ovom trenutku takav tim i koordinatorski ugovoreni su jedino u Domu zdravlja Gospić i pokrivaju gotovo 2.000 m² površine.

Potrebe su značajno veće od kapaciteta koji je na raspolaganju. Ovaj nedostatak prvenstveno pada na leđa obitelji koja brine o bolesnom članu, a zatim i na patronažnu službu, liječnike obiteljske medicine, zdravstvenu njegu u kući te na domove za starije.

Sve navedeno su razlozi zašto se u okviru projekta „Za inkluzivne zdravstvene politike“ posebno vodi računa i o razvoju palijativne skrbi u manje razvijenim područjima gdje je općenito veći problem dostupnosti zdravstvenih usluga i zbog pomanjkanja djelatnika, a zbog manjeg broja stanovništva teže je organizirati i volontersku pomoć. A palijativnu skrb, kvalitetnu i cjelovitu, zaslužuju svi, u svim dijelovima Hrvatske.